

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.
NO. 169. — ŠTEV. 169.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of Congress of March 3, 1879.
NEW YORK, FRIDAY, JULY 21, 1922. — PETEK, 21. JULIJA, 1922.

TELEFON: CORTLANDT 2876.
VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

NADE STAVKUJOČIH ŽELEZNIČARJEV

Stavka železničarjev se vedno bolj širi. — Tovorni vlaki in vlaki, ki transportirajo premog, ovirani. — Železniška oblast ni imela pravice zmanjšati plače. — Predsednik Jewell je izjavil, da bo v štirinajstih dneh vse narobe.

Washington, D. C., 20. julija. — Predsedniku Hardingu so sporočili, da so se ravnatelji nekaterih železniških družb sporazumeli z delavci, ki so zaposleni v železniških delavnicah.

Ta poročila so bila precej ugodna in so vtila nekoliko upanja, da bo štrajk kmalo končan.

Jutri se bo sestal kabinet ter se bo v splošnem bavil s položajem, ki je nastal vsled železničarske stavke. Najbrže bo sklicana v Beli hiši konferenca, katere se bodo udeležili železniški ravnatelji in zastopniki železničarjev. Na ta način jim bo dana prilika direktnih pogajanj.

Na tisoče delavcev, ki so bili zaposleni v železniških delavnicah, štrajka. Njim so se pridružili tudi kleriki in razni strojniki. Včeraj so železniške direkcije izdale svojo izjavo, na katero so štrajkarji hitro odgovorili ter utemeljili svoje stališče.

Odločno so zanimali, da bi bila njihova dolžnost pokoriti se odredbi železniške oblasti glede plač.

Predsednik železničarjev v železniških delavnicah, Jewell, je poudarjal, da se bodo morale železnice tekom štirinajstih dni ukloniti.

Promet bo tako demoraliziran, da o kakršni redni vožnji na železnicah ne more biti niti govora.

Kleriki in delavci na postajah Chesapeake & Ohio železnice so zastavili, vsled česar ni moglo priti do premoga iz neumnih parajev West Virginije. S tem je nadan velik udarec onim tovarnam, ki so bile glede premoga odvisne od te železnice.

Kljub vsem zatrdilom železniških ravnateljstev so včeraj razne veletrgovine in tovarne konstatirale, da ne morejo razpolagati naročenega blaga. Sedaj ohranjujejo tovarni vlaki ne morejo zadostiti vseh zahtevam.

Posebne so prizadete mlekarke družbe ter General Electric Co. Za prevoz Packard avtomobilov iz Detroita v Chicago vzame dva dni več.

Včeraj je prišlo do ponovnih spopadov s stavkocazi.

Governor Morrison je poslal več raj državnih milico v Baerdeen, N. C., kjer so baje vrgli z vlaka nekega inšpektorja.

POSLEDICE ODPSTOJA LAŠKEGA KABINETA

Kralj je v veliki stiski. — Ekstremisti so strmgolavili Factovo ministrstvo. Kdo bo naslednik?

Rim, Italija, 20. julija. — Padec kabineta ministrskega predsednika Facte, je povzročila v prvi vrsti ekstremna klerikalna stranka.

Proti kabinetu so glasovali tudi vodilni socialisti, komunisti, fašisti in liberalci.

Kralj Viktor Emanuel je v velikih skrbih. Dosedaj ni še ničesar ukrenil glede sestave novega kabineta.

Za urad ministrskega predsednika prideta v poštev predsednik poslanske zbornice Enrico de Nicola ter bivši ministrski predsednik Orlando.

Po mnenju lista "Giornale d'Italia" ima Orlando več šans kot pa de Nicola.

V slučaju imenovanja Orlando, bo njegov zunanji minister bivši ministrski predsednik Bonomi.

Včeraj zvečer se je sestal izvrševalni odbor ljudske stranke ter sprejel glede politične krize resolucijo, da je dolžnost ljudske stranke, demokratov in reformistov skupaj delovati ter vzdržati notranji mir.

PETSTO ŽRTEV VITRIOLA

Pariz, Francija, 18. julija. — V enem samem dnevu je bila obkopa sedmih žensk uničena od vitriola, katerega so zlivali nepoznani, med tem ko so se ženske kretale med gnečo. Število takih žrtev tekom enega tedna znaša nad petsto.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA".

SCAB'S HOLE SE IMENUJE VHOD, SKOZI KATEREGA HODIJO SKEBI.

Slika nam predstavlja vhod v železniško tovarno Burlington v Aurora, Ill. Tega vhoda se poslužujejo samo skebi, vsled tega so mu tudi delavci nadeli ime "Scab's Hole". Samoposobi je umevno, da je vhod do bro zastražen s kompanijskimi kozaki.

POSTAVA ZA VARSTVO REPUBLIKE SPREJETA VELIKA NAPETOST MED HAAŠKA KONFERENCA SE JE ODGODILA

Nemški državni zbor je sprejel postavo za varstvo republike. — Posledica monarhističnih rovarstev.

Berlin, Nemčija, 19. julija. — Nemški državni zbor je v svoji večerajšnji seji sprejel celo vrsto predlog, med katerimi se je nahajala tudi predloga za varstvo republike, nakar se je odgodilo do 17. oktobra tekočega leta. Predloga za varstvo republike je bila sprejeta s sto in tremi glasovi proti 102 ter dobila vsled tega več kot potrebno dvotretinsko večino, katero je treba za uveljavljenje amandementa k ustavi. To večino se je doseglo s pomočjo obeh socialističnih kril ter tacehanskih strank sredine, ki so vse glasovale kot en moč za predlogo.

Z odgodenjem parlamenta je parlamentarna kriza v Nemčiji preložena na poznejši čas, vsaj do jeseni. Med tem pa se nudi prilika, da se razjasni celi politični položaj ter je pričakovati, da se bodo jeseni vse stranke bolj nepristranski lotile dela reorganizacije, oziroma razširjenja takozvanega vladnega bloka v parlamentu.

Vsa znamenja kažejo, da je opaziti najboljšo voljo za to na obeh skrajnih krilih. Z meščanske strani se je danes objavilo, da bi imelo približanje strank v prvi vrsti namen pospešiti zakonodajo. Zbližanje med strankami pa je bolj taktičnega kot programskega ali načelnega značaja.

MADŽARSKE ČETE SO VDELE V BURGENLAND.

Dunaj, Avstrija, 20. julija. — Sem je dospelo oficijelno sporočilo, da so madžarske čete, oborožene s strojnimi puškami in ročnimi granatami, včeraj zvečer napadle mesto Hagersdorf v Burgenlandu. Avstrijska garnizija se je junsko branila, toda po dvehurnem boju se je morala umakniti. Podrobnosti o tej zadevi še niso znane. Avstrijska vlada se je obrnila na velesile s prošnjo, da bi jo vbočile ščitile pred podobnimi napadi.

AMERIŠKI MORILNI PROCES V ITALIJI.

Napolj, Italija, 20. julija. — Dne 8. avgusta se bo pričela obravna proti Venturinu Di Seenu, ki je umoril clevelandskega založnika Daniela Kaberja. Gaetano Romano iz Clevelanda, bo zastopal clevelandskega državnega pravdnika.

Sprejem predloge glede varstva republike je poostiril krizo med obema državama.

Berlin, Nemčija, 20. julija. — Vsled sprejema predloge za varstvo republike se je kriza med Bavarsko in berlinsko vlado še poostрила. Bavarski poslanik v Berlinu je brzojavil svoji vladi, da se je položaj, napram kateremu morajo zavzeti Bavarci svoje stališče, čisto izpremenil.

Bavarski ministrski predsednik grof von Lerchenfeld je takoj sklical konferenco raznih strankinih voditeljev ter se ž njimi posvetoval, kaj naj stori vlada.

V Prusiji so že začeli izvajati novo postavo. V svrhu republikanizacije uprave je notranji minister kar na svojo pest upokojil sedem vladnih predsednikov.

Vlada je prepovedala za šest mesecev izhajanje lista "Gewissen", ki je bil ponatisnil neki članek iz "Cincinnati Freie Presse".

MORILKA PRAVI, DA NI KRIVA.

Los Angeles, Cal., 20. julija. — Mrs. Clara Phillips, katero dolže, da je ubila Mrs. Alberto Meadows s kladivom, je izjavila danes pred sodiščem, da ni kriva. Obravnava proti nji se bo začela dne 18. septembra.

MAJNARJI SE BAJE PRAVJAJO NA NAPAD.

Cadiz, Ohio, 20. julija. — V bližini Hopedale in Adene se je zbralo več sto umijskih majnarjev v namenu, da bodo napadli bližnje rove, kateri obratujejo s skebi. Tozadevno poročilo je podal šerif Martin.

"Najbrže bo se prej prišlo do neredov, predno bodo dospela državna četa" — je pristavil.

DELOVANJE SUHAŠKIH AGENTOV.

Atlantic City, N. J., 20. julija. — Včeraj so tukaj suhaški agentje zopet aretirali trinajst oseb, ki so prodajale alkoholno pijačo. Sodnik jih ni hotel izpustiti niti napram varščini.

Ruska delegacija se je vrnila v Moskvo. — Vršila se bodo posamezna pogajanja namesto splošnih.

Haag, Holandska, 20. julija. — Konferenca, ki se je imela počati z ruskimi zadevami, se je danes ob polšestih popoldne razšla. Malo pred razidom so se zborovali dogovorili, da se mora vsaka država obvezati, da si ne bo nabavila nobenih onih ruskih konecij, ki imajo svoj vir v imetju inozemcev.

Ruska delegacija je danes naznanila, da bo jutri odpotovala preko Berlina v Moskvo.

Prejšnji razvoji na konferenci so bili sledeči:

Haag, Holandska, 19. julija. — Rusi so izvajali včeraj popolno zmago ter dejanski potisnili vse svoj nasprotnike v kot. Zmagali so s svojo zahtevo, da naj se vrši skupna plenarna seja, ki naj bi našla pot, kako rešiti konferenco ter nadaljevati s pogajanj, kojih cilj je zopetna rekonstrukcija Rusije ter njen vstop v Ligo narodov.

Ruska zmaga je bila dejanski popolna, z izjemo ene točke. Neruski delegati so namreč zahtevali, naj se ruski delegati pri naseljenih sejah omeje na nove predloge, ki bi upravičevali obnovenje pogajanj. Rusi so mirno sprejeli svojo zmago ter niso imeli ničesar proti temu pogodu.

Eden izmed ruskih delegatov je izjavil, da bodo stavili Rusi nove in še bolj temeljite predloge. Rusija bo baje pripravljena nuditi odškodnino za lastnino, katere ne more dejanski povrnti. Pri tem pa se bo morala seveda poslužiti takozvanega "moratorija", ki je dandanes v ustih vseh politikarjev in politikašev. Moratorij za tozadevno odškodnino naj bi se raztezal na dobo desetih ali dvajsetih let. Sedanji položaj, ki prevladuje v Rusiji, ne dopušča nikake drugega teka.

Ruski zastopniki niso včeraj zjutraj pristopovali seji pododseka, ki se peča z vprašanji lastnine inozemcev v Rusiji. Dejstvo, da niso prišli Rusi na sejo, je povzročilo precej vznemirjenja, dokler ni došel odgovor potom telefona, da je tozadevni odgovor ruske delegacije na poti in da bo ta odgovor pojasnil in obrazložil rusko stališče.

Kmalu nato je prišlo sporočilo Litvinova, v katerem se je zahtevalo plenarno sejo ter dolžilo neruske delegacije na konferenci, da ogrožajo s svojim diktatoričnim nastopanjem vsak uspeh haaške konference. Pododsek za ruske latinske zadeve je nato takoj sklical polno sejo vseh ne-ruskih zastopnikov, ki so se nato odločili za sprejem ruskih zahtev.

STROJNE PUŠKE PROTI PREMOGARJEM

Governor države Pennsylvanije je pozval milico na pomoč. — Lastniki so pripravljeni začeti z obratovanjem. — Governor je njim in skebom obljubil svojo velikodušno pomoč. — Strojne puške pripravljene.

Washington, D. C., 20. julija. — Governor države Pennsylvanije, Sproul, je obvestil danes senatorja Peppera, da je pozval 108. kavelerijski regiment, oddelek strojnih puškarjev in dva transportna departmenta, naj opravljajo službo v premogarskih okrožjih.

Nadalje je sporočil, da so razni premogarski baroni pripravljeni pričeti z obratovanjem.

Obratovali bodo seveda s skebi, in Sproul jim je obljubil vojaško pomoč.

Skebam je zagotovljeno vse mogoče varstvo. Vojaki jih bodo ščitili z bajeneti in strojnimi puškami. Governor je tudi v posebni proklamaciji pozval državne uradnike, naj zatro "vsako brezpostavnost".

V proklamaciji je rečeno: Pravica vsakega posameznega državljanca bo zaščiten; vsakdo bo imel priliko, zaslužiti si svoj vsakdanji kruh. Kdor bo kršil postavo, kdor bo državi nasprotovl, bo najstrožje kaznovan.

Predsednik Harding bo že prihodnje dni imenoval posebno premogovno komisijo.

O tem je namignil v svojem arbitracijskem načrtu, katerega je predložil premogarskim baronom in majnarjem.

Kot znano so premogarji in nekateri premogarski baroni njegov načrt zavrnili, kljub temu bo pa imenovana komisija, katere naloga bo preiskati razmere v premogovni industriji. Dognati bo poskušala za vzrok sedanjih diferenc ter si prizadevala dobiti pota in sredstva, da jih bo v bodočnosti preprečila.

Lansing, Mich., 20. julija. — Governor Aleksander J. Groesbeck je danes naprosil v posebni brzojavki predsednika Hardinga, naj dovoli državi Michigan obratovati premogovnike. V brzojavki ga nadalje vprašuje, če se to lahko zgodi pod nadzorstvom zvezne vlade. Po mnenju gubernerja bi bilo tako obratovanje mogoče, kajti v državi Michigan ni nobenih posebnih diferenc med premogarji in premogarskimi baroni.

Če pa ne bo šlo drugače, namerava poslati v rove vojaške, policiste in rovske stražnike.

Baltimore, Md., 20. julija. — Splošno prevladuje mnenje, da bajoneti in strojne puške niso najboljše metoda za uravnavo razlik med delavci in delodajalci.

Governor Ritchie je brzojavil da se zaenkrat še ne bo ravnal po predsednikovem nasvetu. Premogarskim baronom bo najprej dal dovolj časa za premislek, če bi bilo dobro, takoj začeti z obratovanjem.

Če se bodo za to odločili bo poslal državno narodno garlo v premogovna okrožja. Predno bo pa to storil, se bo poslužil vseh zmernejših sredstev.

Država Maryland je borbo za stran plač še vedno uravnala brez bajonetov in streljanja.

Columbus, O., 20. julija. — Governor Dawis je danes pozval oddelek strojnih puškarjev in tri kompanije, naj bodo pripravljene. Najbrže jih bo poslal v Cadiz in Lancaster, da bodo posegle vmes, če bi prišlo do kakih nemirov pri rovih.

Tudi oblasti v Harrison okraju so naprosile za vojaštvo.

Springfield, Ill., 20. julija. — Nadomestujoči governor Sterling je danes brzojavil predsedniku Harding, da bo dal premogarskim baronom čete na razpolago.

nim nastopanjem vsak uspeh haaške konference. Pododsek za ruske latinske zadeve je nato takoj sklical polno sejo vseh ne-ruskih zastopnikov, ki so se nato odločili za sprejem ruskih zahtev.

ZALOGE PREMOGA SE VEDNO MANJŠAJO

V dveh mesecih ga bo popolnoma zmanjkalo. — Iz Anglije ga ne bo mogoče importirati.

Premogarska stavka je izvedla svoj usodepoln učinek na zaloge premoga v deželi.

Včeraj so izjavili, strokovnjaki, da bo dežela v veliki meri občutila pomanjkanje premoga, magari, da se začne program predsednika takoj izvajati in če se United Mine Workers takoj podajo na delo.

Premogarski in železniški štrajk je povzročil položaj, ki dela posebno ravnateljem velikih tovarnih sila.

V Hampton Roads se še zdaj nahajajo ladje s praznimi bunkerji in čakajo na premog. Skladišča v velikih tovarnah so skoraj izpraznjena.

Cene, katere je ugotovil trgovski tajnik Hoover, so že zdavnaj pozabljene. Ljudje so morali že ta teden plačevati en dolar več pri vsaki toni premoga.

Nihče ne ve, kako visoko bodo prignali cene.

Nekateri upajo, da bo premog mogoče importirati iz Anglije. Tem bo pa kmalo splaval ves up po vodi, kajti angleški premogarji so že zdavnaj sklenili, da ne bodo dovolili takega skebskega eksporta.

Izza izbruha stavke je dobila Amerika vsega skupaj samo 70 tisoč ton premoga.

POSLEDICE IZGREDOV V HERRINU.

Marion, Ill., 19. julija. — Šest tožb naperjenih proti Williamson okraju je bilo vloženih danes, in te tožbe zahtevajo odškodnino v znesku več kot \$217.000 v zvezi z masakrom, ki se je dogdil v Herrinu. Te tožbe so le prve, katere se je vložilo, kajti družine devetnajstih umorjenih še niso vložile tožb za odškodnino.

Največji znesek, več kot 200 tisoč dolarjev, zahteva Southern Illinois Coal Company za škodo, katero so povzročili stavkajoči premogarji tekom svojega napada na skebe.

NOVA MINISTRSKA KRIZA NA POLJSKEM.

Varšava, Poljska, 20. julija. — Predsednik Pilsudski ni hotel danes odobriti kabineta, katerega je storil Adalbert Korfanty. V poljskem državnem zboru so to predsednikovo stališče ostro kritizirali.

FRANCIJO SE VEDNO ŽEJA PO KREVI.

Pariz, Francija, 20. julija. — Poincare je danes podal delegaciji Lige narodov sledečo izjavo: Francoske čete bodo šele tedaj zapustile nemško zasedeno ozemlje, ko bodo izročeni vsi nemški vojni krivci francoskim sodiščem.

DENARNA IZPLAČILA

V JUGOSLAVIJI, AVSTRIJI, ITALIJI in ZASEDEKEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo saneljivo, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj so bile naše cene sledeče: Jugoslavija:

Razpoložila na zračne pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pad za hitro izplačilo najugodnejše.

300 kron . . . . \$ 1.15	1,000 kron . . . . \$ 3.50
400 kron . . . . \$ 1.50	5,000 kron \$17.00
500 kron . . . . \$ 1.85	10,000 kron \$33.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpoložila na zračne pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

50 lir . . . . \$ 2.90	500 lir \$25.50
100 lir . . . . \$ 5.30	1000 lir \$50.00
300 lir \$15.00	

Za pošiljave, ki presegajo znesek dvajsetstot kron ali pa dvajsetst lir dovoljuje se po možnosti še poseben popust.

Vrednost kronam, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepriznava; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni onega dne, ko nam dope posilni denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK'SAKSER'S STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

(Advertisement)

ČUDNA ZAPUŠČINA

Roman. — Francoski spisal L. B.

Poslovenil G. P.

(Nadaljevanje.)

Drugo poglavje.

CORRIDA DE TOROS.

Naslednjega jutra si je vsakdo v Buenos Aires prizadeval dobiti vstopnice za predstavo. Blagajna je bila naravnost oblegana. Bankir je moral skrbeti za štiri sedeže, namreč zase, za svojo ženo, doktor Lenoirja in nekega mladega nečaka, ki se je mudil pri njem na obisku.

Žena bankirja je bila namreč Francozinja, koje brat je stanoval v Lini, glavnem mestu republike Peru. Pital se je Dabot, ter imel dva sina, katerim naj bi pozneje pripadla dedščina bankirja, ki ni imel lastnih otrok. Vsled tega je slednji želel, da bi prišel eden teh bratov za dalj časa k njemu in tako je prišel mlajši brat Anton. Šestnajstletni deček je napravil potovanje po morju, krog rta Horna ter bil deležen zelo nesrečnega prevoza. Vsled tega se je hotel izogniti nadaljnjemu potovanju po morju, ter se vrniti domov po kopnem, preko And. Treba je bilo seveda najti primerno priliko zato. Potovanje preko Južne Amerike je spojeno z neobičajnimi nevarnostmi in težkočami in vsak sendadero ni mož, kateremu bi bilo mogoče zaupati upornega dečka.

Bikoborba naj bi se pričela točno ob eni. Plaza de toros pa je bila že dve uri poprej polna ljudi. Prazne so bile le še lože predsednika ter najvišjih uradnikov republike.

Na velikanskih lepkih je človek lahko čital celi program. Igralo je več godb, ki so se izmenjavale. Uslužbeni so uravnali pesek na areni in sempatam se je pokazal pri vratih tudi kak bikoborec v pestri obleki, ki je šel nato odvažno preko arene ter se dal občudovati od ljudi.

Arena je bila ločena od prostora za gledalce z ograjo iz desk, ki je bila dosti močna, da je vzdrlžala sunke bika, a ne tako visoka, da bi ne mogel skočiti preko nje bikoborec, ki bi prišel v nevarnost. Spredaj sa bila vrata, skozi katere naj bi prišli biki in zadaj ona, za katerimi je bil zaprt jaguar.

Pripovedovalo se je, da je bilo treba odrediti posebne varnostne odredbe za ameriškega bizona, katerega sicer ni bilo vidti, pač pa se je čulo njegovo tulenje, ki je kazalo, da se ne bo dal umoriti brez odpora.

Oni sedeži, ki so se nahajali tik za to leseno steno, so bili najcenejši. Tam je sedel tudi Peterček, ki je dobil vstopnico od svojega novega gospodarja. Višje ležeči prostori so bili izatno dražji. Tam so sedeli bogati ljudje, med njimi tudi bankir in njegovo spremstvo. Slučaj je hotel, da je sedel belobradi človek, ki se je prejšnjega dne imenoval v kavarni Ivanov, poleg bankirja in njegovih spremljevalcev. Sedel je poleg doktor Lenoirja, ki je skušal na vse mogoče načine dokazati svojemu mlademu tovarišu iz Peru nedostojnost bikoborbe.

— Ali ste že kdaj videli tako borbo, moj dragi mladi senjor? — je vprašal Antona Dabot.

Slednji je odkimal.

— Potem vam moram reči, da ni to mučenje živani nič novega. Bikoborbe so se vršile že pri starih Grkih, posebno v Tesaliji in pri Rimljanih za časa cesarjev. Ti ljudje pa so bili pogumi ter jim lahko oprostimo. Mi pa smo kristjani ter bi morali opustiti take krvoločnosti.

— Senjor, vi ste vendar tudi prišli, da si ogledate borbo? — je rekel mladi človek.

Ta pripomba dečka je spravila učenjaka očividno v zadrego. Rešil pa se je z naslednjim odgovorom:

— Ali bi bila borba odpovedana, če bi me ne bilo tukaj?

— Gotovo ne.

— Potem si nimam kaj očitati. Razventega pa sem prišel, da študiram in to je nadaljno opravičilo. Jaz sem zoolog in to bo zoološka predstava. Seveda bi mi bilo ljubše, če bi našel par predpotopnih kosti.

— Ali so se vršile bikoborbe že v predpotopnih časih? — je vprašal Anton, ki ni mogel pri tem zatreti porogljivega smehljaja. Doktor se je postrani obrnil na svojega spremljevalca ter rekel: — Na to vprašanje ni mogoče odgovoriti z enostavnim da ali ne.

Učenjaki govore o predpotopnih in celo še starejših ljudeh. Če so živeli ljudje v onem času, so bili brez dvoma na zelo nizki stopnji omike ter mogoče tudi ščuvali eno žival proti drugi.

Njegov govor je prekinila godba, ki je zaigrala takozvani tuš. Predsednik republike je namreč stopil v svojo ložo ter dal z roka znamenje, naj se igra prične. Nastala je velika tišina. Zopetni migljaj vsemogočnega gospoda in odprla so se vrata, skozi katere so prišli najprvo pikadorji. Jahali so slabe, stare konje, ker nočejo izpostaviti dobrih konj rogovom bikov. Njim so sledili peš takozvani pikadorji in espade ter napravili obhod krog arene. Nato so se postavili pikadorji v sredino arene ter nasproti vratom, skozi katere naj bi spustili bika. Bandariljerji in espade so se umaknili za stebre in posebne koticke; nalašč napravljene v ta namen. Predsednik je dal tretje znamenje z roko in spustili so noter prvega bika.

Bila je to lepa žival, z ostrimi, naprej obrnjenimi rogi. Naenkrat oproščena je pridrla z velikimi skoki proti sredini arene. Tedaj pa je bik zapazil pikadorje, obstal za trenutek ter nato zdril naravnost proti njim. Jezdec so se razkropili, a eden med njimi ni bil dosti uren in bik je ubogemu konju takoj razparal trebuh. Jezdec je hotel skočiti s konja, a ena noga mu je obvisela v stremenu in vsled tega je padel s konjem vred na tla. Vse je kazalo, da je izgubljen, kajti bik je že povesil svojo glavo, a v istem trenutku so priskočili na pomoč bandariljerji. Vrgli so bika z bliskovito naglico tri ali štiri pestrobojne šerpe krog oči in rogov. Pikador se je med tem časom rešil, a konj je obležal, z razparanim trebuhom.

Vse to se je zgodilo tako naglo, da je človek komaj zasledoval dogodke, ki so se zvršili. Pikadorji so bili opravljeni v starošpansko viteško obleko, dočim so nosili bandariljerji moderno špansko narodno nošo.

Črni bik je zmajal z glavo, da se oprostí šerp in Ker se mu to ni posrečilo v prvem trenutku, je prišel tuliti od jeze. Vsakdo je izprevidel, da bo njegov naslednji prišel silnejši in nevarnejši. Tedaj pa je zadonel za bandariljerji neki glas: — Proč z vami. Pustite mene blizu!

(Dalje prihodnjic.)

Ameriško blago Amerikan-
cem.

Pred kratkim je eden najglasnejših senatorjev ki jim ni všeč zakonska tarifna osnova, razložil podrobno in površno, kako da bo nova tarifna postava obdačila vse, staro in mlado, vse od zibelke do groba. Naši očeti bi živili, ko bi jo poslušali, zakaj, bila bi jim nekaj povsem novega. Sprejeli bi jo s primerno strpnostjo, ali sedaj, ko je preložena nam njih potomcem, imamo malo preveč pohlevnega duha.

Vsakomur je znano sedaj, da je tisto, kar je resnice v njej, tako staro kakor vlada sama. Vlada mora biti plačana, pa naj se stoji iz samih demagogov, ali pa naj jo vodi in upravlja ljudstvo samo. Plačuje jo narod z davki, ki prihajajo po zadnji analizi iz vsega, karkoli uporablja ljudstvo. V splošnem uravnavanju vrednosti in ljudskih bremen so celo predmeti, ki so sicer izvzeti in prosti colnine ali davkov v drugi obliki, obdačeni. Sedanja tarifna postava (Underwoodova postava) obdačuje vsako reč od

Ameriško blago Amerikanom. Zibelke do groba — predmeti niso prosti listi niso izvzeti — in tako bo tudi, če bo sprejeta nova tarifna postava.

Glavno vprašanje, ki ga je palabamski senator nalašč prežrl, je pa to, ali je določiti in nakoliti carine tako, da ostane ameriško delo za ameriškega delavca, ali pa jih uravnati tako, da bono dajali ameriško delo delavcem drugih dežel. Velikanski uvozni predmeti tujega fabrikata dokazujejo, da je sedanja tarifna postava naklonjena tujemu delavcu na rovaš ameriškega na tem ameriškem trgu. Glavna svrha sedanjih tarifnih predlogov je postaviti Američane v položaj, da bodo gospodarji na svojem lastnem trgu ter tudi živeli kakor se Američanom spodobi in kakor tudi hočejo živeti.

Če je omenjeni govornik menil reči, da se prodajna cena tega ali onega predmeta veča in viša v sorazmerju s carino, je bila njegova izjava napačna v mnogih smereh. Glede na predmete, ki niso izdelani v tej deželi, je na splošno carina pridodana prodajni ceni, ali carine niso naložene na takšne predmete za zaščito,

nego le za dohodke. Odjemalci niso koristni od nizkih cen tujega uvoza. Vrh tega, da kupujejo uvozniki tuje blago jako ceno, računajo ljudem vse, kar zahteva izdatkov kupčije, ter delajo ogromne dobičke, v nekaterih slučajih 2000 odstotkov in še več.

Posledica: Delo je izgubljeno za Američane; dobiček za ameriškega odjemalca je nič; uvoznik pobasa vse koristi v svoj žep. Dobro urejena zaščita ustvarja stalnost in varnost v ameriškem delu in izdelovanju, kar podžiga domačo kompeticijo ter tako drži cene k tlom. Še vsi se prav dobro spominjamo, da so bili mnogi predmeti pod prejšnjimi republikanskimi tarifnimi določbami na trgu v tej deželi po manjši ceni, kakor pa je znašala carina. Naložena na takšen uvoz. Ob novi zaščitni tarifi se nam zopet povrnejo takšni časi v tem oziru.

Palača francoskega poslanstva v
Beogradu.

Francosko poslanstvo v Beogradu se pogaja z občno glede nakupa zemljišča pri Kalimegdanu, kjer se je nahajalo bogoslovje in se zgradi moderna palača.

Kretanje parnikov - Shipping News

22. julija:	Lapland, Cherbourg; Homeric, Cherbourg; Andania, Cherbourg; Lafayette, Havre; Rotterdam, Boulogne; Oropesa, Hamburg; Hudson, Bremen.	22. avgusta:	President Wilson, Trst; Lapland, Cherbourg.
23. julija:	Resolute, Hamburg.	23. avgusta:	Paris, Havre; President Adams, Bremen.
24. julija:	France, Havre; Mongolia, Hamburg; President Van Buren, Bremen.	24. avgusta:	Majestic, Cherbourg; Andania, Cherbourg; Oropesa, Hamburg; Rotterdam, Boulogne.
25. julija:	Caronia, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Vandyck, Hamburg; America, Cherbourg; Ryndam, Boulogne.	25. avgusta:	Berengaria, Gherbourg; Arabic, Genoa.
26. avgusta:	Aquitania, Cherbourg; Samland, Hamburg.	26. avgusta:	France, Havre; Hanover, Bremen; Mongolia, Hamburg; President Van Buren, Bremen.
27. avgusta:	Paris, Havre; York, Bremen; Minnekahda, Hamburg; President Polk, Cherbourg.	27. avgusta:	Olympic, Cherbourg; Ryndam, Boulogne; America, Bremen.
28. avgusta:	Saxonia, Hamburg; Finland, Cherbourg; Orbita, Hamburg.	28. avgusta:	Reliance, Hamburg; Mauretania, Cherbourg.
29. avgusta:	Berengaria, Cherbourg; President Garfield, Cherbourg; Reliance, Hamburg.	29. avgusta:	Minnekahda, Hamburg.
30. avgusta:	Manchuria, Hamburg.	30. avgusta:	La Savoie, Havre; Finland, Cherbourg; Orbita, Hamburg; Homeric, Cherbourg.
31. avgusta:	Conte Rosso, Genoa.	31. avgusta:	Paris, Havre; York, Bremen; Manchuria, Hamburg.
1. avgusta:	La Savoie, Havre; Zeeland, Havre; President Harding, Bremen; Olympic, Cherbourg; Orbita, Hamburg.	1. avgusta:	Rochambeau, Havre.
2. avgusta:	Pelvedere, Trst; Mauretania, Cherbourg.	2. avgusta:	La Lorraine, Havre; Majestic, Cherbourg; Zeeland, Cherbourg; Orbita, Hamburg.
3. avgusta:	Seydlitz, Bremen; St. Paul, Bremen; President Monroe, Cherbourg.	3. avgusta:	Resolute, Hamburg.
4. avgusta:	Homeric, Cherbourg; Lafayette, Havre; Kronland, Cherbourg; Noordam, Boulogne.	4. avgusta:	France, Havre.
5. avgusta:	Aquitania, Cherbourg; Resolute, Hamburg.	5. avgusta:	George Washington, Cherbourg; Noordam, Boulogne; Kronland, Cherbourg.
6. avgusta:		6. avgusta:	Seydlitz, Bremen.
7. avgusta:		7. avgusta:	Rotterdam, Boulogne.

ADVERTISEMENT

Pozor!

Sorodnike in znance je sopot mogoče dobiti iz staroga kraja,

ker je bila dosedanja postava (triprocentna kvota) podaljšana za nadaljni dve leti. Dobiti sorodnike in znance iz kraja imajo prednost ameriški državljani in oni, ki imajo prvi papir. Kdor želi dobiti koga iz staroga kraja, naj nam piše za pojasnilo; točno in solidna potreba jamčena.

FRANK SAKSER STATE BANK
32 Cortlandt Street : : New York

Glede izplačil
v ameriških
dolarjih!

Po novi odredbi finančnega ministerstva v Jugoslaviji je bankam tam sedaj prepovedano izplačevanje čekov ali drugih nakazil v tujih valutah. Ako toraj pošljete denar v ameriški veljavi, bo isti potem čeka ali nakazila, da banka v Jugoslaviji ne sme izplačati v dolarjih, temveč po dnevnem tečaju v domači valuti, to je v kronah oziroma dinarjih.

H sreči se je pa pri sestavi omejenih odredb vpoštevala potreba izselencev v tujino, da zamoremo za stranke, ki imajo potovati v Ameriko, izvršiti se vedno izplačila v ameriških dolarjih, vendar pa nakazilo ne sme presegati zneska \$250.— za vsakega posameznega potnika. Do te svote pa lahko izplačamo poljubne zneske. Ameriški denar se izplača le proti predložitvi potnega lista v uradu Jadranske banke v Ljubljani ali Zagrebu.

V AVSTRIJI, ITALIJI in ZASEDEM OZEMLJU pa se vedno lahko brez ovir izvršujemo izplačila v ameriških dolarjih.

Na nakaznici ali naročilnem listu naj bo vidno označeno, da se ima izvršiti izplačilo v ameriških dolarjih.

Poleg zneska, ki naj se izplača v ameriškem denarju, se nam mora poslati tudi za poštino in druge stroške kakor sledi.

Za izplačilo do \$ 10.— po 50 centov, do \$ 10.— do \$ 10.— do \$ 50.— po \$ 1.—, za izplačila, ki presegajo znesek \$ 50.— po 2 centa od vsakega dolarja ali po \$ 2.— od sto.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank
32 Cortlandt St. New York, N. Y.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA".

DIREKTI IN EDINI PARNIK ZA

DUBROVNIK
ITALIA - - 12. avg.

V devetih dneh v Jugoslaviji.

Totuje na enem izmed treh morskih velikih, ki odplujejo vsakega torka iz New Yorka. Vsi potniki tretjega razreda so v kabinah.

MAURETANIA AQUITANIA
BERENGARIA
prek. Cherbourg.

Za karte in navodila vprašajte najbližjega agenta v vašem mestu ali okolici.

Hitra služba v Jugoslavijo.

FRANCE ..... 26. julija
PARIS ..... 2. avgusta
LA SAVOIE ..... 12. avgusta
ROUSSILLON ..... 14. avgusta

Izborne udobnosti — kabine za dve, štiri in šest oseb, umivalnica in točka voda v vsakem prostoru — jedilnica, kladinica, bara, brivnica, odprt pokrit krov, slavna francoska kuhinja, vino in pivo brezplačno, godba, ples. Postrežniki govore slovensko in srbsko.

Najstarejša kompanija, ki prevaža jugoslovanske potnike.

Posebni parniški vlak vzame potnike in prtljago do določene kraja, preko Trsta ali Bazela, kakor hočejo.

Ne vaku iz Havre v Jugoslavijo je kompanijski tolmač, ki govori vaš jezik. Potnikom pomaga pri prtljagi in v drugih stvarih.

Za navodila se obrasite pri lokalnem French Line agentu ali v

KOMPANIJSKI PISARNI
19 State Street : : New York City

SLOVENSKA BANKA

Zakrajšek & Česarek

70 — 9th AVE., NEW YORK, N. Y.

(med 15. in 16. ceato)

pošilja denar v Jugoslavijo, Italijo itd.

— prodaja vozne listke za vse važnejše črte; — izvršuje notarske posle, ki so v zvezi s tujimi kraji.

— Cene vedno med najnižjimi.

Telefon Watkins 7522.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street, New YorkGENERALNO ZASTOPSTVO
JADRANSKE BANKE
in vseh njenih podružnic.

JUGOSLAVIJA

Beograd, Celje, Cavtat, Dubrovnik, Ercanovi, Jajce, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

ITALIJA

Trst, Opuzla, Zadar.

NEMŠKA AVSTRIJA

Dunaj.

IZVRŠUJEMO hitro in po mi denarna izplačila v Jugoslaviji, Italiji, in Nemški Avstriji ter izdajamo čeke v kronah, lirah in dolarjih, plačljive na vpogled pri Jadranski banki in vseh njenih podružnicah.

PRODAJAMO parobrodne in železniške vozne listke za vse kraje in za vse črte. (Vidi sporn kretanje parnikov.) Kadar ste na poti v stare domovine in se nahajate v New Yorku, se vam to izplača, ako se zgledite glede vredilive vaših denarnih zalog pri razmeteljstvu naše banke v prvem nadstropju brez skrbi na to, ako kupite parobrodni listek pri nas ali ako ga naveda kupiti drugje.

Zaključni so nam pri Jadranski banki izvarodno uradni pogoj, ki bodo veljali karoli za vse one, ki so se ali so bodo posluževali naše banke.

Frank Sakser State Bank

Na splošno željo smo izdali ponatis
slavnega dela
BERTE pl. SUTTNER-JEVE

STRAHOTE VOJNE

DOLI Z OROŽJEM

Drugi prenovljeni natis.

Spisala BERTA pl. SUTTNER

Priredil J. T.

PONATIS IZ "GLAS NARODA"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
New York

Ta knjiga je povzročila silno senzacijo po vsem civiliziranem svetu.

Najboljši dokaz, da je delo res nekaj posebnega, je ta, ker je dobila pisateljica Noblovo nagrado, katere so deležni le največji znanstveniki, pesniki in pisatelji.

Cena, skoraj tristo strani obsegajoči knjigi, je samo 50c s poštino vred.

NAROČILNI LIST.

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt St., New York

Priloženo dobite 50 centov, zakar Vas prosim, da mi pošljete knjigo "STRAHOTE VOJNE" - Doli z orožjem.

Ime .....

Naslov .....

Pošljite gornji kupon še danes ter priložite zahtevano svoto.
Ko boste prečitali, boste rekli: "Kaj takega še nisem čital".